

**CONSILIUL
UNIUNII EUROPENE**

**Bruxelles, 31 mai 2012 (04.06)
(OR. en)**

10488/12

**SOC 426
ECOFIN 445**

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă :	Comitetul pentru protecție socială
Destinatar :	Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea I) / Consiliul EPSCO
Subiect:	Caracterul adecvat al pensiilor: Raport din partea Comitetului pentru protecție socială - Aprobarea mesajelor principale

---

În anexă se pun la dispoziția delegațiilor principalele mesaje ale raportului menționat în subiect, astfel cum au fost finalizate de către Comitetul pentru protecție socială la 24 mai 2012, în vederea aprobării acestora de către Consiliu (EPSCO) la 21 iunie 2012.

Raportul complet privind caracterul adecvat al pensiilor 2010 – 2050, pregătit în comun de Comisia Europeană (Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă) și de Comitetul pentru protecție socială figurează în documentul 10488/12 ADD 1.

Raport privind caracterul adecvat al pensiilor 2012:

Mesaje principale cu privire la caracterul adecvat al pensiilor 2010 – 2050 ¹

1. În contextul în care oamenii trăiesc mai mult și au copii mai puțini, practicile de pensionare și sistemele de pensii trebuie adaptate periodic pentru ca acestea să-și păstreze în continuare viabilitatea și caracterul adecvat. Dificultățile cu care se confruntă statele membre depind de ritmul și intensitatea procesului de îmbătrânire a populației și de tipul sistemului de acordare a pensiilor. Întrucât ambii factori variază semnificativ de la o țară la alta, nu există un singur set de soluții pentru orice situație.
2. În încercările lor de a armoniza și optimiza viabilitatea și caracterul adecvat, statele membre trebuie să găsească echilibrul potrivit și sunt puse în fața unor/se confruntă cu alegeri dificile. Asigurarea fără riscuri a unor beneficii adecvate și rentabile, dar care să fie în același timp viabile, este un obiectiv foarte greu de atins, dat fiind că durata pensionării și durata de inactivitate profesională sunt în creștere. Mai mult, provocările au devenit semnificativ mai mari ca urmare a crizei economice.
3. În decursul a peste zece ani de reforme, majoritatea statelor membre au operat modificări care pe termen lung să poată garanta o continuitate în asigurarea de pensii adecvate, componentă esențială a protecției sociale pentru cetățenii acestora. Ca urmare, s-au înregistrat progrese uriașe în ceea ce privește viabilitatea pensiilor publice (conform Raportului privind îmbătrânirea populației, 2012). Cu toate acestea, rezultatele privind caracterul adecvat al pensiilor sunt mai puțin impresionante, fiind în mare măsură influențate de schimbările privind pensionarea persoanelor și dinamica economiilor pe termen lung.

---

¹ SPC/2012.5/2a fin din 24 mai 2012

4. În urma unei analize a modificării ratelor de înlocuire de-a lungul unei cariere s-a constatat că în majoritatea statelor membre s-a ajuns la o mai mare viabilitate a pensiilor publice prin diminuarea caracterului adecvat al pensiilor în viitor. Dificultatea constă, aşadar, în crearea unor mijloace prin care oamenii să compenseze efectul declinului privind ratele de înlocuire.
5. Statele membre le oferă oamenilor posibilitatea de a-şi îmbunătăţi drepturile de pensie lucrând mai mult şi pensionându-se mai târziu. Dacă sistemele de pensii recompensează suficient şi inteligent prelungirea activităţii profesionale şi descurajează pensionarea timpurie, calea principală spre îmbunătăţirea caracterului adecvat al pensiilor ar putea deveni cariera profesională îndelungată cu mai puţine întreruperi ale activităţii profesionale. Acesta este deja cazul în multe de state membre.
6. Succesul reformelor pensiilor care măresc vârsta de pensionare şi ar putea corela acest lucru sau nivelul de prestaţii de pensie cu creşterea longevităţii depinde în mod crucial de susţinerea acestora prin măsuri la locul de muncă şi pe piaţa muncii, care să permită şi să încurajeze femeile şi bărbaţii să muncească mai mult. Există constrângeri evidente cu privire la modul în care gestionarea aspectelor legate de vârstă la locul de muncă pot fi influenţate de structurile de stimulente din cadrul sistemelor de pensii. Pentru asigurarea unor pensii adecvate nu trebuie precupeţit niciun efort pentru promovarea unei vieţi profesionale mai îndelungate şi mai sănătoase prin intermediul politicilor de ocupare a forţei de muncă şi în materie de relaţii industriale.
7. Contribuţiile suplimentare la sistemele de pensii ar putea, de asemenea, ameliora caracterul adecvat al pensiilor. În unele state membre, aceasta ar putea însemna contribuţii mai mari pentru sistemele publice, inclusiv posibile elemente de capitalizare anticipată. În multe alte state membre, acest lucru implică o creştere a rolului economiilor suplimentare pentru pensie prin intermediul sistemelor private de pensii cu capitalizare anticipată, ocupaţionale şi/sau individuale. Indiferent de varianta aleasă, din punct de vedere al acoperirii, al eficacităţii costurilor şi al siguranţei există diferenţe semnificative de la o ţară la alta şi, prin urmare, un potenţial major de ameliorare.

8. În toate statele membre, sistemele publice de pensii sunt utilizate pentru a contribui la asigurarea îndeplinirii unor obiective sociale, precum protecția împotriva sărăciei. În majoritatea statelor UE, sistemele publice de pensii joacă, de asemenea, un rol-cheie în asigurarea unui nivel de prestații de pensie care, într-o măsură rezonabilă, să le permită oamenilor să-și mențină pe durata pensiei nivelul de trai din timpul vieții profesionale.
9. În urma analizării componenței veniturilor preconizate din pensii în 2050 s-a constatat că statele membre vor continua să folosească sistemele publice de pensii ca element principal în acordarea unui venit adecvat din pensii, cu toate că, în tot mai multe state membre, sistemele complementare de pensii ocupaționale și planurile individuale de pensii încep să aibă o cotă tot mai mare în furnizarea de venituri și contribuții.
10. Aproximativ o cincime din populația cu vârsta de 65 de ani sau mai mare are venituri din pensii care se află sub pragul sau deasupra pragului riscului de sărăcie. Măririle sau scăderile relativ mici ale pensiilor acestora pot duce la variații importante ale ratelor sărăciei în rândul persoanelor în vârstă. În consecință, capacitatea UE de a-și duce la îndeplinire obiectivul de a reduce numărul de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziunii sociale cu 20 de milioane până în anul 2020 va depinde foarte mult și de măsura în care sistemele de pensii vor contribui mai departe la prevenirea sărăciei în rândul persoanelor vârstnice.
11. O componentă importantă în acordarea de pensii adecvate o constituie genul. Întrucât femeile sunt mai longevive, ele reprezintă aproape două treimi din numărul pensionarilor. Cu toate acestea, în perspectivă pensiile pentru femei sunt semnificativ mai mici decât cele ale bărbaților. Acest lucru poate fi totodată o funcție a structurii sistemului de pensii, însă în general este generat de diferențele de gen la nivel de ocupare a forței de muncă, de salarii și de durata vieții profesionale, care sunt, din nou, legate de diferențele de gen privind îngrijirea și activitățile casnice.
12. Creditele pentru absența de pe piața muncii din motive de maternitate și îngrijire a copilului, drepturile de pensie derivate și pensiile de urmași atenuază parțial pensiile scăzute în perspectivă pentru femei. Tendința actuală a procesului de reformare a pensiilor spre contribuții de finite atât în sistemele de tip redistributiv, cât și în sistemele finanțate prin capitalizare și spre un rol sporit al pensiilor ocupaționale și individuale tinde să fie în defavoarea multor femei dacă nu se atinge un nivel mai crescut de egalitate de gen pe piețele de muncă și în acoperirea oferită de pensiile private.

13. Bunăstarea economică este determinată în mare măsură de capacitatea de consum a veniturilor în numerar a gospodăriilor, dar serviciile gratuite sau subvenționate și prestațiile în natură acordate de guverne pot influența major posibilitățile de consum ale gospodăriilor. Prin urmare, o evaluare completă a caracterului adecvat al pensiilor va trebui să ia în considerare accesul la resursele gratuite sau subvenționate cu valoare economică, inclusiv locuințe subvenționate ocupate de proprietar.
14. Ar trebui să se elaboreze în continuare rapoarte detaliate privind caracterul adecvat al pensiilor prin intermediul unei aprofundări a lucrărilor Comitetului pentru protecție socială la nivel conceptual și metodologic, inclusiv lucrările care pun un accent deosebit pe gen, dimensiunea domestică și accesul la resursele economice în afara sistemului de pensii. Crearea de instrumente mai bune, de exemplu prin intermediul unei capacități mai mari de simulare la scară mică, ar putea contribui la evaluarea provocărilor privind caracterul adecvat al pensiilor. Însă viabilitatea și caracterul adecvat al pensiilor trebuie analizate împreună. În consecință, ar trebui intensificate relațiile de colaborare dintre Comitetul pentru protecție socială și Comitetul pentru politică economică privind elaborarea de indicatori și metodologii mai bine armonizate. În cadrul viitoarei evaluări UE a sistemelor de pensii, acest lucru ar trebui să permită o analiză comparativă mai bună a modului în care statele membre reușesc să abordeze dificultățile legate atât de viabilitate, cât și de caracterul adecvat al pensiilor.